ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **M. V.,** zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Pokorným, Veverkova 1343/1, Hradec Králové, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2020, čj. MV-160485-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 1. 2022, čj. 43 A 3/2021-36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, občan Ukrajiny, je od roku 2018 manžel občanky Ukrajiny, která má na území ČR povolen trvalý pobyt a současně má s občanem ČR nezletilé dítě, které též nese české občanství. Žalobci a jeho manželce se narodilo v roce 2018 společné dítě.

[2] Z této pozice žalobce požádal dne 18. 5. 2020 Ministerstvo vnitra o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR za účelem sloučení s občanem ČR, nevlastním synem. Ministerstvo žádost zamítlo podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť shledalo, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu §15a uvedeného zákona. Současně mu stanovilo lhůtu 30 dnů k vycestování z území ČR.

[3] Žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí ministerstva. Žalobce se proti rozhodnutí žalované bránil žalobou, kterou krajský soud taktéž zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[4] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl, že krajský soud podcenil okolnosti tohoto případu. Stěžovatel má na Ukrajině pouze matku, s jinými příbuznými není v kontaktu. V ČR žije nepřetržitě od roku 2008. V roce 2018 si zde vzal občanku Ukrajiny, která má v ČR povolen trvalý pobyt a vychovává zde nezletilého syna české národnosti, jenž se jí narodil v předchozím manželství s občanem ČR. Stěžovateli a manželce se v prosinci 2018 narodilo dítě. Manželka stěžovatele si v ČR pořídila dům na úvěr, v němž žije se stěžovatelem a dětmi. Je v zájmu sloučení rodiny, aby stěžovatel získal povolení k přechodnému pobytu. Rozhodnutí žalované je v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, podle které mají děti právo žít se svými rodiči (na jednom místě v jedné zemi) a udržovat s nimi styky.

[5] Stěžovatel dále upozornil, že správní orgány ani krajský soud nezkoumaly jeho obavu o život v případě návratu do země původu. Stěžovatelův zaměstnavatel v ČR mu nezaplatil za odvedenou práci, čímž se stěžovatel dostal do dluhů a na Ukrajině mu hrozí, že věřitelé budou dluhy vymáhat nevybíravým způsobem.

[6] Žalovaná ve vyjádření setrvala na svém názoru, že stěžovatel neprokázal postavení rodinného příslušníka občana EU. Pokud stěžovatel nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Správní orgány zamítly žádost stěžovatele o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení s nevlastním synem, občanem ČR. Shledaly, že na stěžovatele nelze pohlížet jako na rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že zamítnutí žádosti se negativně dotkne především jeho rodiny. Stěžovatel tedy nesouhlasí s posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí správních orgánů do jeho rodinného života.

[10] Zákon o pobytu cizinců výslovně nestanoví, aby správní orgán v případě zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. a) posuzoval přiměřenost dopadů svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Správní orgán je však povinen posuzovat přiměřenost, i přestože tak uvedený zákon nestanoví. Tato povinnost vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2016, čj. 1 Azs 273/2016-29, č. 3536/2017 Sb. NSS, body 60 a 61, ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Azs 127/2018-30, bod 11, či ze dne 30. 7. 2021, čj. 2 Azs 63/2021-63, bod 40).

[11] Stěžovatel ve správním řízení předložil listiny, které dokládají sňatek stěžovatele s paní Švejdovou (občankou Ukrajiny), potvrzení o tom, že žije s manželkou ve společné domácnosti, rodný list nevlastního syna a dva rozsudky Okresního soudu v Kutné Hoře, jimiž byl nevlastní syn stěžovatele svěřen do péče matky, paní Švejdové, vlastní otec se přitom zavázal přispívat na výživu dítěte 1 000 Kč měsíčně a jimiž bylo manželství paní Švejdové a pana Švejdy rozvedeno. Stěžovatel současně doložil čestné prohlášení, v němž

uvedl, že od července 2018 bydlí s nevlastním synem a stará se o něj. Jeho otec neplatí alimenty, proto stěžovatel chce dál rodině pomáhat.

[12] Správní orgány ve svých rozhodnutích přihlédly k tomu, že stěžovatelova manželka i nevlastní syn mají v ČR povolen trvalý pobyt. Uvedly však, že stěžovateli nebyl zakázán pobytu v ČR. Stěžovatel může do ČR cestovat na základě bezvízového styku nebo si podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. Krajský soud neshledal žádné pochybení v rozhodnutích správních orgánů.

[13] Správní orgány se zjevně zabývaly posouzením dopadů svých rozhodnutí do stěžovatelova rodinného života. Přestože tak učinily spíše ve stručnosti, NSS shledává jejich hodnocení dostatečným. Rovněž krajský soud poukázal na to, že rozhodnutí žalované automaticky neznamená rozdělení rodiny.

[14] Při posuzování přiměřenosti dopadů ve věcech, v nichž zákon výslovně povinnost posuzovat přiměřenost nestanoví, totiž není nutné hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců. Je však nutné zohlednit ty důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení. Zároveň je třeba zdůraznit, že při hodnocení jednotlivých kritérií není kladen na odůvodnění přiměřenosti takový důraz, jako je tomu v případech, kdy povinnost přihlédnout k přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života plyne přímo ze zákona (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2016, čj. 5 Azs 83/2015-31). Obecně vzato je po cizincích přípustné požadovat, aby v souvislosti s ukončením svého pobytu na území ČR strpěli i velmi citelné zásahy do rodinného a ještě více soukromého života, samozřejmě za předpokladu, že nevybočují z mezí přiměřených jejich konkrétním životním poměrům (bod 42 rozsudku 2 Azs 63/2021-63).

[15] Z rozhodnutí správních orgánů rovněž plyne, že stěžovatel naposledy pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu s platností do 7. 9. 2011. Poté si v roce 2019 podal žádost o vízum nad 90 dnů, to mu však nebylo uděleno. Součástí správního spisu je též informace Ministerstva vnitra o důvodech neudělení dlouhodobého víza ze dne 28. 4. 2020. Podle ní stěžovatel při pohovoru uvedl, že bydlí spolu s matkou na Ukrajině, v současné době nepracuje a v ČR pobýval osm až devět let nelegálně. Tyto skutečnosti zaprvé popírají tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti, že v ČR žije nepřetržitě od roku 2008. Zadruhé dokládají to, že si stěžovatel musel být v době „pořizování rodiny“ vědom rizik, že nebude moci v ČR setrvat.

[16] Námitku, že správní orgány ani krajský soud neposoudily obavu stěžovatele z návratu do vlasti kvůli dluhům, stěžovatel uplatnil až v kasační stížnosti. Námitka je proto nepřípustná a NSS se jí nebude zabývat (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Současně tato námitka zůstala pouze v rovině nepodloženého tvrzení.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nepřísluší. Žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu